

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 232/2021-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Annou Angelovičovou, advokátkou, Slánska 20A, Prešov, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 11 CoP 445/2019 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. februára 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 CoP 445/2019.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 20 P 32/2018 ako otec maloletých detí domáhal zníženia výživného. Okresný súd návrh sťažovateľa na zníženie výživného zamietol rozsudkom č. k. 20 P 32/2018 z 24. septembra 2019, pričom vec bola krajskému súdu predložená na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa 4. decembra 2019.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ namieta neprimeranú dĺžku napadnutého konania, ktoré ku dňu podania ústavnej sťažnosti trvá viac ako 14 mesiacov, pričom tvrdí, že postup krajského súdu sa vyznačuje jeho

absolútnou nečinnosťou. Uvádza, že napriek jeho urgencii z 3. októbra 2020 a sťažnosti na nečinnosť z 9. februára 2021 krajský súd nevykonal v napadnutom konaní jediný relevantný úkon a nerozhodol o jeho odvolaní v takej „*dôležitej veci pre sťažovateľa, akou je výška výživného pre maloleté deti*“. Ani situácia súvisiaca s pandemiou COVID-19 neospravedlňuje podľa sťažovateľa absolútnu nečinnosť krajského súdu a nebráni mu rozhodnúť o jeho podanom odvolaní.

4. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vyslovil porušenie jeho práv označených v bode 1 postupom krajského súdu v napadnutom konaní, krajskému súdu prikázal konať bez zbytočných prietahov a súčasne mu priznal finančné zadost'učinenie v sume 5 000 eur a náhradu trov konania vzniknutých pred ústavným súdom.

III.

Vyjadrenie krajského súdu

5. Ústavný súd si ešte pred samotným predbežným prerokovaním ústavnej sťažnosti sťažovateľa vyžiadal vyjadrenie krajského súdu k jej obsahu.

5.1. Krajský súd vo vyjadrení č. k. 1SprV/185/2021 z 19. mája 2021 uviedol, že vo veci sťažovateľa bolo rozhodnuté rozsudkom č. k. 11 CoP 445/2019-611 z 23. februára 2021. Priebeh napadnutého konania bol podľa krajského súdu ovplyvnený viacerými objektívnymi skutočnosťami spočívajúcimi najmä v nedostatočnom personálnom obsadení senátu 11 CoP (praceneschopnosť členky senátu, odchod členky senátu do dôchodku a pod.) a s tým súvisiacej jeho nadmernej zaťažnosti, a taktiež aj v súvislosti s pandemickou situáciou na Slovensku, čo neumožnilo, aby vec sťažovateľa bola rozhodnutá skôr.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom (odvolacom) konaní, ktorého predmetom bolo rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu z 24. septembra 2019, ktorým bol zamietnutý jeho návrh na zníženie výživného pre maloleté deti.

7. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010, I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020).

8. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu alebo iného štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy preto nestačí, aby súd alebo štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

9. Ústavný súd uznáva, že dĺžka namietaného konania nebola optimálna a bola na hranici ústavnej akceptovateľnosti jej primeranosti, a to najmä z dôvodu, že predmetom konania bola zmena (zníženie) výživného pre maloleté deti, teda išlo o konanie vyžadujúce postup súdu s osobitnou (výnimočnou) rýchlou (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci H. proti Spojenému kráľovstvu z 8. 7. 1987, séria 120-A, bod 85, rozhodnutie vo veci Nuutinen proti Fínsku z 27. 6. 2000, Voleský proti Českej republike z 29. 6. 2004). Napriek tomu však ústavný súd dospel k záveru, že postup krajského súdu nesignalizuje v okolnostiach danej veci takú ústavnoprávne relevantnú intenzitu, ktorá by si vyžadovala prijatie ústavnej sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie.

10. V zmysle judikatúry ústavného súdu totiž nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, II. ÚS 129/06, IV. ÚS 513/2020). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

11. Ak sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje absolútnou nečinnosťou krajského súdu spočívajúcou v tom, že zo strany krajského súdu nebol realizovaný žiaden relevantný procesný úkon, ústavný súd k tomu poznamenáva, že krajský súd vo veci koná ako odvolací súd, úlohou ktorého je posúdiť vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, preto krajský súd spravidla nevykonáva vo veci procesné úkony [§ 378 a nasl. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)], a nie je povinný ani nariadiť pojednávanie (§ 385 CSP). To však nevyhnutne neznamená, že krajský súd sa vecou sťažovateľa vôbec nezaoberal a v konaní ostal absolútne nečinný, ako to tvrdí sťažovateľ v dôvodoch svojej ústavnej sťažnosti (obdobne II. ÚS 481/2020).

12. Ústavný súd pri posúdení dôvodnosti ústavnej sťažnosti v neposlednom rade zohľadnil taktiež tú podstatnú okolnosť, že v deň podania ústavnej sťažnosti, t. j. 23. februára 2021, krajský súd vo veci sťažovateľa meritórne rozhodol rozsudkom č. k. 11 CoP 445/2019-611, ktorý podľa zistení ústavného súdu nadobudol právoplatnosť 6. apríla 2021. Vydaním meritórneho rozhodnutia tak bolo napadnuté konanie vedené krajským súdom skončené, pričom nie je možné prehliadnúť skutočnosť, že v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu mal už sťažovateľ nepochybne vedomosť o termíne vyhlásenia rozsudku krajského súdu vo veci samej (§ 378 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku).

13. Z týchto dôvodov ústavný súd nepovažoval dĺžku namietaného (odvolacieho) konania od predloženia veci krajskému súdu (4. decembra 2019) do rozhodnutia vo veci samej (23. februára 2021) za nezlučiteľnú so základným právom sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. K vyjadreniu krajského súdu (bod 5) ústavný súd len v závere dodáva,

že ospravedlnenie dĺžky namietaného konania personálnymi dôvodmi a neprimeranou zaťaženosťou príslušného senátu krajského súdu ústavný súd v zásade nepovažuje za spôsobilé vylúčiť zodpovednosť súdu za pomalé súdne konanie, no ako už bolo uvedené, trvanie namietaného konania nedosahuje v danom prípade z pohľadu existencie zbytočných prieťahov ústavnoprávny rozmer.

14. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť aj zistenie, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizujú reálnu možnosť zbytočných prieťahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 109/03, I. ÚS 103/2016), resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti nepreukázali v čase jej podania takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby ústavná sťažnosť bola prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení či nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08, IV. ÚS 362/09, I. ÚS 188/2019, II. ÚS 238/2020).

15. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

16. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších požiadavkách sťažovateľa stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júna 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu